

Barcelona 4 de Abril de 1924

L'Esquella de la Torratxa

Any 23, Núm. 4352 15 cèntims — Atrassats, 30

LA MAÇA DELS URBANS

—Miri, senyor batlle, amb maça o sense maça, em sembla que el públic se'ns rifa de cap a peus!

Carquinyolis Berenguer

CALDAS DE MONTBUY

“LA CONFIANZA” Confiteria i Pastisseria

Els Carquinyolis Berenguer es vénen en totes les bones pastisseries de Catalunya

Resseguiu el món sencè,
companyies, monopolis,
i en llòc hi ha carquinyolis
com els de *Cân Berengué*.

Són fets exquisidament
i el que els tasti una vegada
durà sempre al pensament
aquella dolçor sagrada.

GRAN SALÓN DORÉ

DE LA

GRANJA ROYAL

— PELAYO, 58 —

LLETERIA I PRODUCTES
DERIVATS DE LA MATEIXA

PASTELERIA DE NATA
NATA EN CAPSETES
GELATS DE NATA

El SALÓN DORÉ és el punt de reunió de la bona Societat
El gran THE de la tarda-Cafè, llet, pastes, sandwichs, kochtalls
“Souper” a la sortida dels Teatres

SU PESO aumentará rápidamente tomando
Arrenolecitina

Reconstituyente granulado

Vigoriza, da vida y bienestar

Venta en centros de especificos y farmacias

DEPOSITO: Conde del Asalto n.º 68, Farmacia

BICICLETES

Motos

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Teléfon 1445 A - BARCELONA

BAÇAR DE “LA UNIÓN”

OBJECTES PER A
E SCRIPTORI

Unió, 3

BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

El poder de la retòrica

ls escriptors castellans — diguem escriptors i no intel·lectuals, que és més just i menys ofensiu — van adreçar un missatge als escriptors catalans, i ara aquests han tornat la cortesia an els escriptors castellans. Ho firmen tots: els del tot o res, els del gairebé tot o res, i els del tot menys res; els de l'acció i els de l'omissió; els de l'Espanya gran i els de la Catalunya màxima.

Quin desfici per a reconèixer les mútues glòries. Ah, la llengua de Raimon Llull, d'Ausias-Marc hi d'En Maragall! — sospiren els castellans. Oh, la llengua d'En Calderón, d'En Cervantes i d'En Zorrilla! Ah, lo que va dir En Maragall! Oh, lo que escrigué En Menéndez i Pelayo! Ah, les jòies de la comprensió! Oh, les bondats de la intel·ligència! Llegiu-nos entre ratlles! Endevineu-nos en lo que callem! ¡Viva Catalunya! Visca Castella!

Els Jocs Florals s'han avançat d'un mes, i aquella solidaritat de la intel·ligència que es demanava i de la que fou víctima el senyor Pere Rahola, s'ha produït sota els efluis primaverals que fan florir els arbres i els missatges. La primavera, ha extès l'amor entre dos bàndols que semblaven irreconciliables, i per damunt de l'Ebre es fan un petó l'August Pi i Suñer i En Marañon, l'Azorín i En Santiago Rusiñol, l'Ossorio i En Rovira i Virgili, En Pérez de Ayala i En Josep Maria de Sagarra. I des dels Camps Eliseus, En Maragall i En Menéndez i Pelayo, ombres evocades, els beneeixen amb la mà dreta i l'esquerra.

Confiem en que aquestes retòriques efusions, no restaran limitades an els escriptors, i que conforme vagi avançant la primavera, i el cel sigui més blau i l'aire més tebi i la terra més dolça, els pintors castellans saludaran als pintors catalans, oferint-se mútues admiracions i respectes, en nom dels grans pintors, i els escultors dels grans escultors, i els músics dels grans músics, i els arquitectes dels grans arquitectes.

Les cinc arts castellanques saludaran a les cinc arts catalanes.

Naturalment que si l'esperit se sent tocat de cordialitat, la matèria no es quedarà enrera, perquè sempre han marxat plegats en els pobles i en les capçaleres dels diaris independents, els interessos morals i els materials. Pel camí obert pels escriptors i els artistes seguiran els agricultors i els industrials, els comerciants i els propietaris. Des de Valladolid cantaran l'avellana de Tarragona, els vins del Panadés i les patates de Mataró, i des d'aquí, entonarem un himne als blats de Castella i als olis d'Andalusia. Els miners de Huelva, saludaran als de Fígols. Els Alts Fornos de Bilbao, s'adreçaran, plens de germandat, a la Maquinista Terrestre i Marítima. Els fabricants de Béjar i els d'Alevi, tindran belles paraules per als teixits de Terrassa i Sabadell, i els nostres fabricants per a tots els teixedors peninsulars. La Cambra Mercantil de Madrid exportarà uns elogis al Foment i el Foment farà córrer un agraïment sense aranzel. No restaran en silenci més que *La Publicitat* i *El Imparcial*, *La Veu* i el *A B C*, per una banda, i per una altra les Sèus de Tarragona i de Toledo.

Quan tota aquesta florida de galanies s'hagi acabat, tots rebran la mateixa sensació que es reb el dilluns, al rependre el treball, després del descans recreatiu del diumenge. Es miraran els uns als altres, i comprovaran que tot ha estat un divertit joc de flors i violes, continuant tots en el mateix lloc i les coses allà on eren. El somni d'una nit de primavera...

PARADOX

El crim de l'embriac

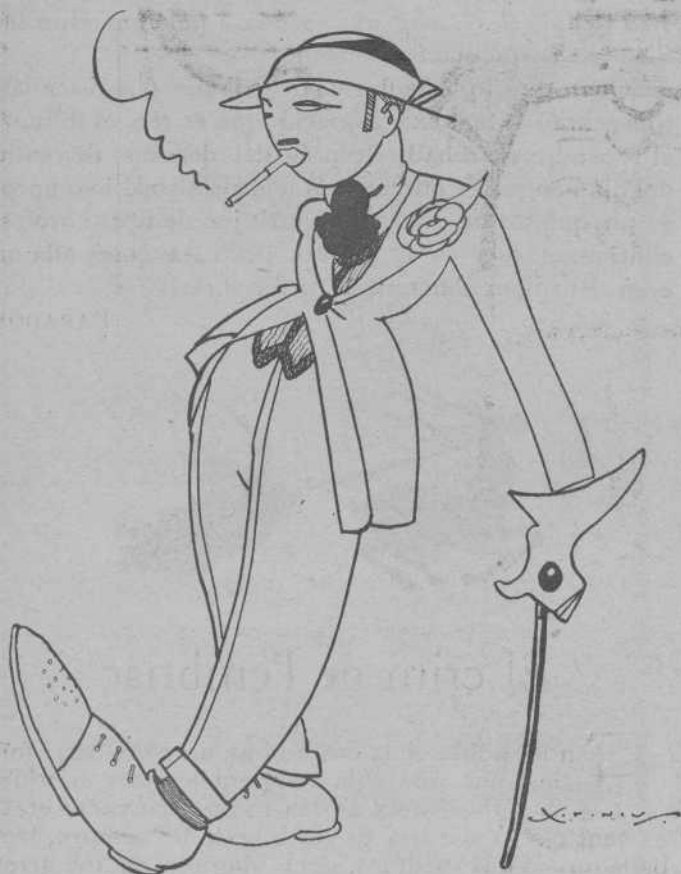
En un poble de la costa hi ha un petit barri format per una sola renglera de cases, bastides damunt mateix de les roques banyades eternament per la mar, on hi viuen, gairebé sempre, treballadors d'una pedrera, gent vinguda de tot arreu i que a tot arreu s'hi aclimata...

El que vaig a contar, succeí una nit del mes de desembre, fosca com poques...

L'ÀLEG D'ACTUALITAT

—Però com"ésque elsjhan tret tan aviat als revidors? !
 —Home, perquè des de fa un quant temps els passa una cosa estranya als revidors: es rovellèn, i els han de canviar sovint!

DES-NGANY

—Jo que em creia entrar al Consistori i m'han deixat al carrer! Amb aquesta pintal

Mitja nit vorejava—els tres quarts de dotze feia estona que havien tocat en el vell rellotge de l'església—i tothom dormia en aquell barri, quan, de sobte, una ombra estrofalària aparegué al començament del carrer. En realitat, es tractava senzillament d'un home més aviat esquitit que altra cosa, mes, embolcallat com anava amb un gran mantell—probablement herència d'un dels seus avantpassats, com les botes d'aigua i el capell que també n'habillava—i projectant darrera d'ell sa feble llum l'únic fanal del carrer, el de la cantonada, el feia semblar tan estrany, que, si ell mateix se'n arriba a adonar, ben segur que arrenca a córrer, malgrat portar sempre a la faixa un ganivet amb dos pams de fulla—una «faca», com a la seva terra en diuen—eina, però, que solament l'havia fet servir per a llescar-se el pa. Mes no podia pas adonar-se'n i tampoc hauria pogut córrer, perquè l'home, com era la nit d'un dissabte, venia de passar la vetlla a la taverna, on, enraonant i bevent—més aviat bevent que enraonant—se n'hi havia posat bon xic més al cap que als peus, i per això avançava poc a poc i bo-i fent tintaines, ajudant tot plegat a fer semblar més tètric encara el seu miserable aspecte. En arribant al número tretze, s'aturà i provà llarga estona d'obrir la porta; el remoreig de la mar no deixà oir l'especial soroll de la clau en introduir-se dins del pany, ni tampoc l'esgarriós «ric-rac» de la lleva en donar el tomb, mes per fi la porta s'obrí, entrà l'home a la casa i tancà novament per dins...

A fosques, s'enfilà escala amunt, agafant-se fortament a la barana amb les mans perquè els peus no endevinaven pas gairebé els esgraons i, en ésser dalt, s'aturà de sobte, posant-se a escoltar atentament... Li semblà haver oït remor dins la cambra on la seva muller dormia...

Sempre a fosques, avançà vers la cambra, mes, per precaució o potser per por, es tregué la «faca» i, amb l'eina ben oberta a la mà dreta, s'atancà al llit i escoltà novament: era la seva dona que roncava...

Malpensant, però—si és que un embriac pot pensar quelcom—palpejà el lloc que ell devia ocupar i... una esgarriança el colpí... La seva mà havia tocat un cos tebi i pelut que dormia tranquilament al bell costat de la seva muller!

Encegat d'ira, no feu més que alçar maquinalment la mà armada amb la terrible «faca» i deixar-la caure amb força damunt d'aquell cos intrús...

Ni una gota de sang degué brollar de la ferida, puix l'arma hi restà enfonsada fins al mànec i degué ésser un cop veritablement mortal, perquè ni un crit ni un «ai» s'oïren dins la cambra... Només s'oïen els ronquits d'aquella dona.

Concentrant, llavors, l'home totes ses energies, alçà el cos aquell, ja mort, amb la «faca» clavada encara, i, talment com qui passeja un gran trofeu guerrer, el portà enlaire fins a la finestra del darrera, que dóna a la mar, i llençà amb fúria cos i arma a les ones, sepulcre etern per a ells...

Satisfet, com qui ha complert un sagrat deure, s'entornà l'home a la cambra, sempre bo-i fent tintaines, i, sense ni tampoc despullar-se, es deixà caure damunt del llit, agotat, abatut per l'immens esforç realitzat... Al cap d'un instant estava ja dormint com un soc, fent la competència a la seva muller, qui seguia roncant sorollosament, sense haver hagut esment tan

ELS GUARDIANS DE LA CIUTAT
O LA TRANSFORMACIÓ DESITJADA

sols de l'horrorós crim que s'acabava de cometre a casa seva...

L'endemà al matí, la dona cercà inútilment per tota la casa a la seva marriixa benivolguda... Havia desaparegut... com també el coixí i la «faca» del seu home...

La bona dona no pogué pas avenir-se'n d'aital desaparició... Més el bo és que el marit—no recordant-se'n, naturalment, de que havia estat ell mateix l'autor de la mort del gat—se'n estranyà també força... I del que mai pogué avenir-se'n fou de la misteriosa desaparició, a l'ensems, de la seva estimada «faca», acabant ambdós per atribuir-ho tot plegat a males arts de bruixeria d'una pobra vella, veïna llur, a qui des d'aquell dia—millor dit, d'aquella nit—miraren sempre r'és amb mals ulls, tant ell com ella...—F. G.

En Maquiavelet

Amagarem el nom, perquè el pecat es diu, però el regidor no. Ni tan sols donarem senyals per a que sigui reconegut, perquè amb una que en donguéssim n'hi hauria prou. Naturalment que aquesta imprecisió seria excessiva, i per a que no ho sigui tant, i per a que el detall pugui servir d'indici, direm solament que el nostre regidor és un dels que s'han quedat.

I aqueix regidor, la vigília d'ésser triats, pels que poden, els nous regidors, tenint por d'ésser dels exclosos, va començar a fer mèrits, dirigint-se cap el futur quefe del Municipi, és a dir, el senyor Nualart. Salutacions, compliments, conversa general, i la insinuació:

—Ja sé que vostè va al Municipi.

—Jo?—respongué En Nualart fent l'orni.

—Sí, sí, vostè. I qui millor que vostè per a redreçar aquella casa? Vostè és intel·ligent, i competent i enèrgic.

—Home!

—Res, vostè és l'home, lo que se'n diu l'home que ens falta.

En Nualart agraeix els elogis. El regidor se'n va. Al Municipi? Al seu domicili particular? No, no. El regidor pren els carrers que van de cà'n Nualart, cantonada a la Plaça d'Urquinaona, dirigint-se cap a la Plaça de Sant Jaume, però deixa la casa de la Ciutat i es dirigeix a la Mancomunitat.

—El senyor Sala?

El senyor Sala, després d'esperar una estona, el reb. El regidor, després de les salutacions, dels compliments, de la conversa general, diu an el senyor Sala:

—I doncs? M'han assegurat que En Nualart serà dels nous regidors.

—Sí, així ho hem acordat.

El regidor es fa l'esranyat, i respon.

—Però senyor Sala, si un home no està indicat per a anar al Municipi, és En Nualart!

Conflicte polític-gramatical

Per les penyes nacionalistes va córrer una nova alarmant. El senyor Moliné i Brassés i el senyor Miquel i Planas, anaven per regidors.

—No pot ésser.

EL NOSTRE BATLLE ESTÀ CONTENT

—Després de tants mals de cap, bé me'l tinc guanyat aquest zapateado!

LA TRISTESA DE LA «CALDERILLA»

—A veure si al fugir la «calderilla»
que aquí arribà de fora,
em vindrà una mala hora
i encara patiré més de l'armilla?

—Doncs és. I ho és per venjança.

—Però quina venjança?

—La de la *y* grega. Ells, els anti-normistes, la porten jurada a la «Lliga», primer, i després a l'«Acció Catalana» per haver imposat la dictadura de la *i* llatina, i són capaços de tot. Vostè no sap el verí que es va posar en la guerra de les *ies*.

Cap dels dos anti-normistes és regidor. La guerra civil gramatical no ha passat d'ésser una guerra filològica, sense transcendències públiques, però molta gent sensata creu arribat el moment d' un pacte entre les *ies* per a que no arribi un mal dia per a Catalunya.

cosa sèria. La Primavera! Qui se'n fia de la Primavera? No ho sabem pas qui se'n fia, però el que sigui, pobret d'ell! Ja es pot fer donar una mirada.

Amb la Primavera mai saps de què vas, mai estàs segur, mai estàs tranquil. Ara plou—i, naturalment, has d'obrir el paraigües.—Ara bufa—i l'has de tancar.—Ara fa sol—i surts al carrer sense armilla.—Ara fa fred—i tornes a agafar l'abric.—Ara no fa ni fred ni calor—i tu ja no saps què fer.

Per poc amics que siguin de donar la raó—que és una de les poques coses que es dona amb certa facilitat—convindran amb mi, senyors, en que tot això no és *serio*.

Però tampoc són *serios* els anuncis oficials de la Primavera: els ametllers florits, les orenetes.

No hi creiem nosaltres amb aquests anuncis. Són antiquats, insegurs i potser un xic curiosis. En canvi creiem en un altre, hi tenim posada tota la fe. Aquest anunci apareix per aquest temps en l'interior dels aparadors de baçar. És un maniquí de col·legial. Té uns cabells arrissats, arrissats a lo bè, o a lo barber, uns ulls blaus de vidre. Aixeca un braç enlaire, talment com si volgués deturar un tramvia. Va vestit amb un trajo blanc, porta una gorra galonejada d'or, un llaç al braç. Va vestit per a la primera comunió.

Quan als aparadors s'hi veu aquesta indumentària, no hi ha dubte: ha arribat la Primavera.

XARAU

UN ANUNCI DE LA PRIMAVERA

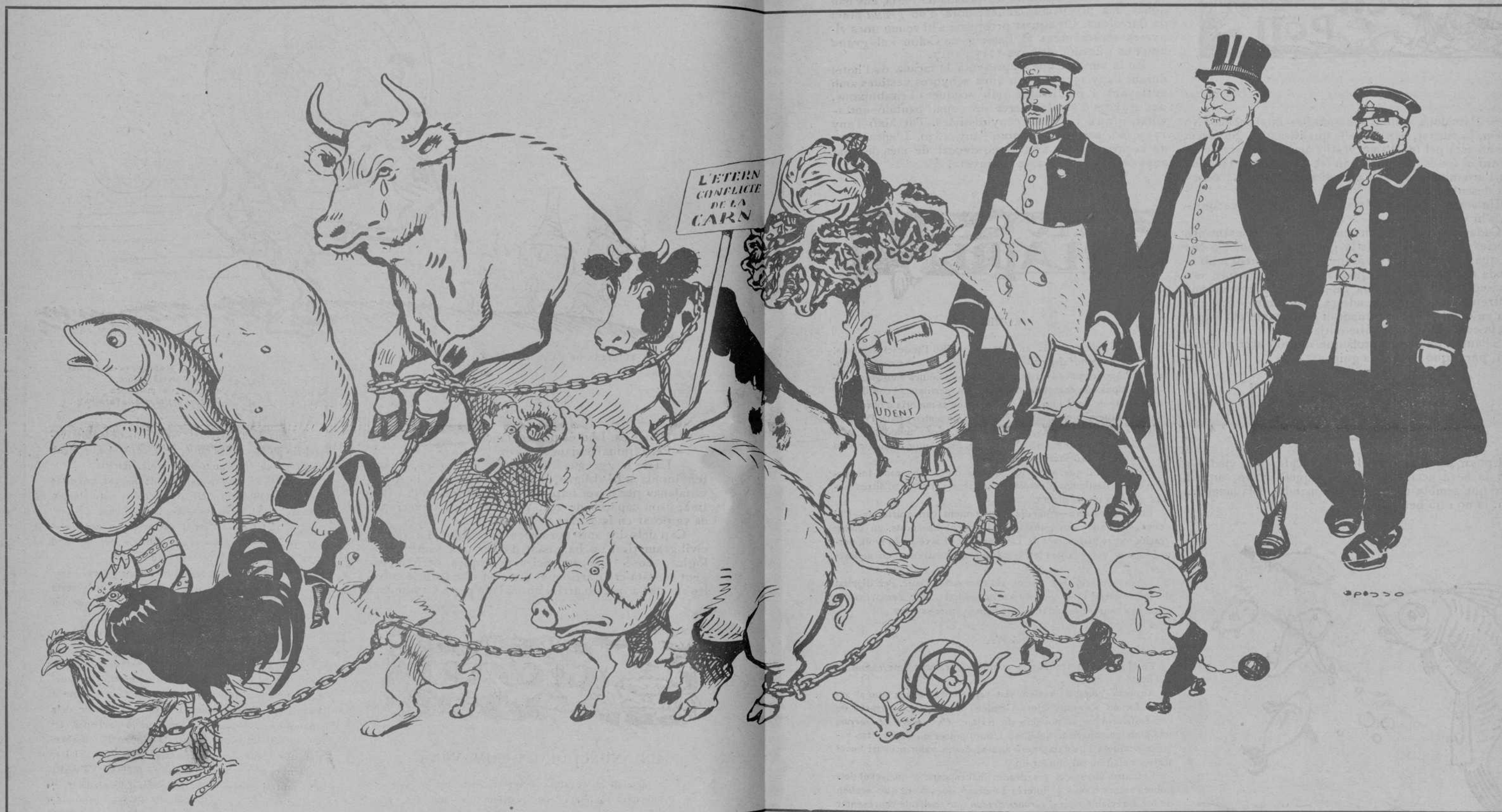
Fins avui, en novel·les i versos, l'anunci de la Primavera—l'anunci oficial, podríem dir—eren les branques florides d'ametllers i les orenetes.

Nosaltres, francament, no hi creiem amb aquest anunci, per oficial que sigui. No hi hem cregut mai gaire, però avui ja no hi creiem ni poc ni gens.

Els equinoccis, la veritat sigui dita, no són una

UNA MANERA D'ACABAR EL CONFLICTE

Lligar a totes les subsistències,
dur-les depressa a la presó,

per a que amb càstics i penitències
implorin prompte el nostre perdó.

Urbanitat

A Barcelona tenim uns guàrdies dits urbans. No sabem, la veritat, perquè se'ls qualifica així. Suposem que no serà pel fet d'anar vestits amb levita vermella.

Però el fet és que fins s'han fet apostes per a descobrir l'urbanitat d'aquests guàrdies i ningú ha aconseguit descobrir-la.

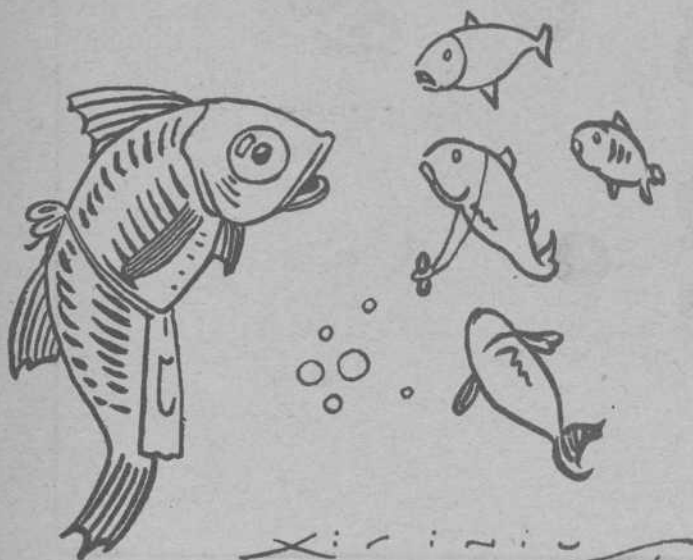
Un senyor de Granollers, en una d'aquestes apostes, s'hi va arruïnar.

Cada dia ens arriben amics nostres, contant-nos facècies gens urbanes de la guàrdia urbana. Un ens diu que a la Plaça de Catalunya, encreuament amb la Ronda de l'Universitat, quan més gran i confusa era la circulació i l'afluència de gent, els dos urbans s'entretenien donant una adreça a un pagès—que encara en queden—però donant-li amb tants ets i uts, que la cosa va durar ben bé mitja hora.

S'hauran de posar rètols que diguin, així, en castellà, per a que facin més goig:

NO DISTRAER
AL URBANO

I posar-los-hi guants blancs, per afer més visible i neta la seva acció. I treure'ls aquell bastó, aquell bastó que sembla omplir-los de mandra. I la mandra, avui, ja no està bé!

ELS NOUS REGIDORS

—Guillem cap a un altre mar, germans,
que ara seran seixanta quatre! Poden comptar quina gana!

En passar la frontera, de tornada de París, ens han donat uns prospectes anunciadors d'un *grand hotel* de Barcelona. En aquest prospecte s'hi veuen unes vinyetes representant el Passeig de Colón i el *grand hotel* en qüestió, els anys 1717 i 1917.

En la vinyeta que representa la façana de l'hotel durant l'any 1717, hi han unes senyores vestides amb mirinyacs i pentinades amb «coques» i tirabuixons, uns senyors d'ample barret de copa, pantaló entravillat, i fracs i levites cenyidíssimes. Tot això l'any 1717? No, senyors: tot això l'any 1830. L'encarregat de la propaganda s'havia equivocat de més de cent anys en fixar l'època de la vinyeta!

ROMEA

La dona neta, comèdia en tres actes d'En Prudenci Bertrana.

Més que d'autor dramàtic, En Bertrana té condicions de novel·lista. Això es pot advertir en les seves comèdies amb gran facilitat: els tipus són encertats, definits, ben perfilats, el conflicte és un conflicte de debò i no de cartró, com en la majoria d'obres que avui constitueixen el misèrrim i lamentable teatre català. Però, en canvi, l'acció s'esllangueix, es fa tortuosa, fosca, monòtona, fadigosa. Si el temperament d'En Bertrana fos d'autor dramàtic i no de novel·lista, això succeiria al revés.

Naturalment que preferim aquesta digna i honrada inexperiència a la llastimosa picardia, al teatre de recepta d'altres autors. Això ja no cal dir-ho.

En *La dona neta*—còmedia lleugerament caricaturitzada—s'hi veuen, si no altra cosa, uns tipus finament observats, un diàleg graciós, correctíssim, net de xavacanades. I això ja és molt, perquè no es veu en totes les comèdies que estrenen en aquesta casa.

La presentació feia fàstic. I al com sona: fàstic. Per dignitat del teatre català i per cortesia als autors i al públic, l'empresa del «Romea» hauria de cuidar un xic més la *misse en scene*.

GOYA

En Morano ha estrenat una comèdia verament interessant. Ja era hora!

Aquesta comèdia l'havíem vist representar, abans que al senyor Morano, als grans actors Gemier i de Sanctis. Es tracta de l'escenificació de la novel·la de Balzac, *Un menage de Garçon*, feta amb incomparable habilitat. L'obra potser no tingui altre valor que aquest: l'habilitat, però aquest és un valor primari en el teatre. I això no cal oblidar-ho.

El teatre, abans que res, desde Shakespeare a qualsevol dels pobres autors d'avui, és interès i emoció, dues coses que acaben de fer apreciable aquest *coronel Bridau* que acaba de representar En Morano.

En la interpretació senyalarem, al davant de tots i amb tots els honors, a l'actor senyor Montenegro, aplomat, havent comprès el personatge d'una manera justa i meravellosa, i donant-li una realitat magnífica, immillorable. Després, naturalment, toca

el torn al senyor Morano, molt just i sobri en la interpretació del protagonista.

La presentació de lo més impropri i mancat de caràcter que fins avui hem vist al teatre. Aquella taula de menjador no es coneixia a principis del segle XIX, senyor director. Els trajes tampoc eren massa correctes.

ESPAÑOL

En aquest teatre han estrenat amb el títol de *Gall o capó?*, una altra brutícia. L'empresa ho anuncia com a vodevil, però el vodevil té, fins quan és més escabrós, una certa decència, una certa dignitat. El públic es mereix més respectes, senyors empresaris!

PER ACABAR

Ens han dit que la revista *Bric a Brac*, que no s'ha pogut estrenar al «Principal Palace», s'estrenarà al «Goya». Diuen que al «Tivoli» preparen una altra obra, *La virgen capitana*, del senyor Ramos Martín. Ja patirem!—El «Victoria» ha hagut de tancar les portes a córre-cuita. Tenien obres bones—però s'empeyaven en no fer-les—tenien una companyia discreta, els preus de les localitats eren baratíssims. Per què ha tancat, doncs? Per ineptitud de l'empresari!

Els intel·lectuals catalans

Per a correspondre a la gentilesa d'un escollit grup d'escriptors catalans, s'ha redactat un missatge-resposta firmat per lo millor de la intel·lectualitat catalana.

Nosaltres ens felicitem de que s'hagi portat a un bon terme aquest missatge, que ens honora perquè és un acte de cortesia molt merescut pels castellans que es dirigiren al Directori en defensa de la nostra parla.

GRAN TEATRO DEL LICEO
 TEMPORADA OFICIAL DE PRIMAVERA
 11 FUNCIONES
 OCHO de NOCHE Y TRES DE TARDE
 (DIAS FESTIVOS)

COMPANIA DE BAILES RUSOS
 SERGE DIAGHILEW

ORFEO CATALA
 LUIS MILLET

KHLODIA ······ XIRIYUM
 ······ FOKARTCH
 CHOLKINE ······ BAPKIN
 ······ XORTAYUM
 GARENDO ······ MOWDANNA ······ MIKOVIN
 ······ TARANIMY ······ RAOSEIN
 OSORK-COH ······ SOCHINOKI
 XILOVKA ······ WILU UNLID
 ······ CHORIKHU
 PAULOVK ······ SOYIMAYUM
 ······ NOUMAYUM

TRES GRANDES CONCIERTOS
 FELIX WEINGARTNER
 ORFEO CATALA

FUTBOL

Europa-Gimnàstic de València.

Nosaltres, a l'acudir al camp dels «europeïstas», crèiem que presenciariem un partit sinó de la categoria dels grans, almenys disputat. Sí, sí!

Sortiren els jugadors d'ambdós equips i en ells reconeguérem, efectivament, a «europeïstas» i «gimnastes».

Però començaren a jugar, i a mida que passava el temps, restàvem més confusos. Ni allò era l'*Europa* ni allò el *Gimnàstic*.

Semblava que s'ho fessin a veure qui ho feia pitjor. Quina apatia en els jugadors!... De tard en tard, alguna jugada notable, un avanç brillant... però res més. Resumint: nosaltres, que tants i tants bons partits recordem de l'*Europa* i que del *Gimnàstic* conservàvem un bon record, devem confessar que si els primers feren un dels partits més fluixets que d'ells tenim present, els «chés», en aquest punt, els hi feren, sense desmerèixer, la competència.

Cal, no obstant, salvar d'aquesta actuació desgraciada, pels de casa, a l'Artisus i Pellicer, i, pels valencians, a l'Enric i an En Molina.

Els resultats foren, el primer dia, un empat a 0 goals, i el segon, en el que els «europeïstas» milloraren encara que poca cosa llur actuació, aconseguiren la victòria per cinc goals a 0.

ATLETISME

Al camp de les Corts, i organitzades per la secció d'Atletisme del *F. C. Barcelona*, s'han celebrat diferents proves atlètiques. En totes s'han aconseguit temps notables, essent dignes d'assenyalar, com les millors, les curses de 10,000 metres, guanyada per En Diéguez, que, com En Miquel a la de 5,000, establí el record d'Espanya; i la de 800, de la que fou guanyador En Pons, i a la que En Blat, com havia fet a la de 1,500, ens demostrà llurs bones condicions... quan vol.

FERRÀN

EXCURSIÓ

Aquesta setmana la cosa va primeta. No vull dir primeta d'exposicions, perquè n'hi ha un grapat, sinó perquè fa uns quants dies que coixejo i no puc rondar gaire. La causa de la meua coixera, sortosament no té importància: es tracta d'un ull de poll mal retallat que em fa veure la padrina. I sort, encara, que m'ha sortit al dit gros del peu dret, que si m'arriba a sortir al cervell, haurien sigut els artistes els que haurien ben vist la padrina!

Coixejant i tot, però, he volgut provar de complir el meu deure setmanal, per tal de poguer retallar alguna casaca estètica i he donat el tomb per «Cà'n Parés» i pel «Camarin», cosa que m'ha distret força, perquè la meua imaginació ha pogut fer tres excursions força agradoses, distraient-me d'aquell doloret *pedestre* que em té avorrit de debò.

La primera excursió la dec al simpàtic pintor Doménec Soler i Gili, i és feta tota ella vorejant el Ter i el Fresser i enfilant-se Pirineu amunt fins al *Xalet d'Ull de Ter*, la *Collada de les nou creus* i l'*Ermita de San Gil*, prop de Núria.

En Soler és un bon company d'excursió, perquè

RESIGNACIÓ

—Aquest canvi que fa temps anuncien, jo l'espero assentat. Així no em cansaré!

LES SUBSISTÈNCIES

—Dale patatas al lorito!
—Patates?... Que no saps a quin preu van, infeliç? Julivert et donaré!

sap trobar les contrades més boniques i retratar-les amb les coloraines llurs a qualsevulga hora del dia. Prou es coneix que li ve de lluny el fer-se amb la senyora Natura, car hi té una franquesa!... No cal altra cosa per a quedar-ne convençut que dedicar una estoneta a la seva exposició de «Cà'n Parés» i veure *Les dones rentant*, en un paisatge amarant de llum. contemplant *El riu Ter* al caient d'una tarda plujosa i humida i devallar a la bonica i placívola *Vall de Pardines*, passant pel rústec *Pont de Cremal*, a la claror del sol de tarda...

Voleu una excursió més bonica?

**

Les altres dues cal fer-les al «Camarín» amb l'Iu

Pascual, un xicot que està xalat per les *Corominotes*, no sé perquè, car de maques no en tenen pas gran cosa: allí s'hi veu *Un planter de cols* prop de *La Riera* i un *Camp de naps* que li fan molta patxoca, perquè revelen un bon conreu i ganes de fer pessetes. Es paguen tan bé ara els naps i les cols!

Un cop seguides les *Corominotes* En Pascual ens acompanya fins el Port de Llansà i ens mostra *Les oliveres prop del mar*, *La platja del carbó* i *La Selva des de la Farella*, que són tres visions de paisatge ben encertades, les quals marquen una nova orientació.

Jo d'ell m'hi llençaria a fer coses com aquestes.

C. ARBÓ

Les patates es varen pagar a setanta cèntims el quilo. Les trobem exageradament baratíssimes. Nosaltres voldríem que costessin a duro.

Llàstima de no pertànyer a la Junta d'Abastaments! Posaríem a Barcelona a l'altura de les nacions civilitzades.

Es a dir, en un estat que s'acabés aquesta Serra-Morena que comença als Pirineus i acaba prop de Mora.

∞

Vergonya eternal

Ja sabem que el dia que ocorreix un incendi hem de morir cremats per manca dels servei més imprescindibles.

Quan no són les bombes o el servei detestable dels bombers, són els telèfons.

Es a dir, que la desgràcia ens ha d'ésser eterna companyia.

I prova evident ha sigut l'incendi del teatre «Principal», on el espeterrant servei telefònic no serví per a res, lo que posa a un nivell força deshonorable als seus *bons i aprofitats* accionistes, i, especialment, als seus capacitats (?) directors...

∞

Molts veïns estan adquirint gossos, mai direu per a què?

Senzillament; per abordar als cobradors de l'arbitri d'inquinat, compost molts d'ells de gent que el senyor Alvarez de la Campa els hauria de proveir encara que només fos d'un extracte d'urbanitat.

Cada dia hi han abusos intolerables que no els hauríem de deixar passar per alt.

∞

Sembla que la vaga de Copons portarà un rastre llarguíssim.

Es veu que el passant del senyor Ruiz Casamitjana és un peix que es porta, no l'oli, sinó la paella i tot.

Clar, com que hi ha qui amb la capa de defensar a l'obrer serveix per a esquil·lar-lo.

Vaja, que els senyors Camps i Nin van alhora.

∞

Amb motiu del rebombori que ha mogut el problema de les rambles, es torna a parlar de portar a la Plaça de Catalunya la fira de flors i d'ocells, que els hi donen un caient tan simpàtic.

A la Plaça de Catalunya? No hi ha un projecte de trasllat al Passeig de Gràcia, aprovat per l'Ajuntament, amb un altre de parades artístiques per a ocells i flors, premiat en concurs públic?

EL SENYOR ESTEVE BOTIGUER

—Que no tanca, senyor Esteve! Ja són les set!
 —Que sigui l'hora que vulgui! Amb aquesta Comissió que ens han enviat de Madrid, el dependent pot deixar la botiga a les set, però nosaltres si volem fins hi podem pernoctar!

Ara si que ens ve com l'anell al dit allò que va dir-nos l'Unamuno anys enrera.

—*Barcelonins: Sempre sereu uns nois grans.*

Es veu que tenia raó.

I tant com vàrem empipar-nos llavors!

Con més Concursos d'Higiene es fan, més porqueria veiem per tot arreu.

No podrien els honorables d'aquesta «Atracció de Forasters» treure fotografies dels carrers porcs i bruts de Barcelona i remetre-les a totes les nacions?

Veuriem que d'higiene no n'hi ha gaire i de bacillus tifòdics n'estem per a donar i vendre, malgrat l'alça de les subsistències.

En Poincaré tracta de xuclar el moll dels ossos als pobres francesos.

Rics i nobles pagaran el *pato*.

L'impost damunt la renda, ha causat un disgust a tot el país.

Paciència! Aquí estem tan acostumats en això brutal, anomenat *impost*, que fins ens faran pagar un tribut per a poguer dormir amb la dona llegítima.

Es veu que a França no estan gaire acostumats amb aquestes coses que semblen dels Pirineus ençà.

En Puig i Cadafalch desmenteix tota l'argumentació que el senyor Sala feu en l'Assemblea que ell presidí, dient que això

és tasca de mal ciutadà i fent comprendre que, sols sia per a des-acreditar als qui duïen l'administració dels catalanistes, es val d'armes innobles.

Després d'haver llegit l'article del senyor Puig, ens ha semblat que tenia tota la raó.

Aquells expedidors de peces estrangeres, com fóren els cobradors de tramvies, ara la rebutgen i protesten...

El que escriu aquestes ratlles, una vegada digué a un molla-dits:

—Miri, d'una pesseta em dóna cinquanta cèntims falsos.

I va contestar-me:

—Tot córre... Tot és bo.

Però l'altre dia al donar-li deu cèntims, no sé si eran grecs o finlandesos, em digué:

—No córren; són dolents,

I vareig dir-li:

—Home, anant en tramvia córren; almenys vostè els endossava amb tota la poca vergonya del món.

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

Llibreria Espanyola de Antoni López • • Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELEFONO A. 4115

OBRA NUEVA

ACABA DE PUBLICARSE

KARL VORLÄNDER

HISTORIA

DE LA

FILOSOFIA

TRADUCCION DE LA SEXTA EDICION ALEMANA POR

J. V. VIQUEIRA

CATEDRÁTICO DE FILOSOFÍA DE EL INSTITUTO DE LA CORUÑA

PRÓLOGO DE

JOSÉ ORTEGA Y GASSET

CATEDRÁTICO DE FILOSOFÍA DE LA UNIVERSIDAD DE MADRID

Dos tomos: Ptas. 30

Encuadernados en tela, Ptas. 34

HENRY GEORGE

El problema del trabajo

TRADUCCIÓN DE BALDOMERO ARGENTE

Rústica: Ptas. 6

Encuadernado en tela, Ptas. 8

Arte de
conocer a

Los hombres y a las mujeres

Sus pasiones, cualidades y vicios por las facciones del rostro y la forma de la cabeza o sea

Fisionomía y Frenología

Un tomo tela:

Pesetas 1'50

EL ARTE DE FUMAR EN

PIPA

por LUIS CAPDEVILA

PRECIO:

1'50 pesetas

BARÓN DE HOLBACH

DEL PLACER

de la Felicidad
y de la Muerte

Un tomo: Ptas. 2

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, rementent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en se zells de franquig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 céntims per a certifiat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

LA PRIMAVERA

—No us la mereixeu gaire la presència d'una dona tan gentil com jo, però em feu llàstima..... i aquí em teniu!